

بسمه تعالی

درس اول

ما با نین داد

در زمین است

با آخرین داد

ایجاد شخصیت

رعایت نکات زیرمی تواند کودکان را
اشخاصی عاقل و متعارف بسازد.
تردیدی نیست که درحین تعلیم و تربیت

راهنمای معلم

کار کردن در آن لذت می برد . کاری رابه او محول کنید که به انجام دادنش قادر است . سعی کنید که زندگی درکلاس برای شاگردان خوشایند و امید بخش باشد . از آزردن سرزنش کردن و شرمسار کردن آنها خودداری کنید .

روشهای تربیتی خود را طوری اتخاذ کنید که کودک اعتماد به نفس و معانت طبع پیدا کند و چنین احساس کند که بدون یاری بزرگترهای می تواند از خویشتن مواظبت کند و در مقابل سایر کودکان مدافع حقوق خود باشد .

هرگز انتظار نداشته باشید که کودک مثل شمارفتار کند و به زبان شما سخن بگوید . موقمی می توانید درباره اعمال کودک قضاوت عادلانه و صحیح داشته باشید که خود را درون دنیای او احساس کنید . باید دانست که معلومات لغوی او به تدریج تکمیل می شود و در صورت به کار بردن عبارات نادرست آنها را اصلاح کنید و او را عادت دهید و تشویق کنید تا سخن گفتنش درست و بلیغ باشد .

درباره رفتار و کردار کودک با دیگران وارد بحث و مذاکره نشوید . هرگاه تقصیری را از جانب او مشاهده کردید فقط تذکراتی بدهید و بگذرید و دیگر مطلب را در جمع دوستانش عنوان صحبت و انتقاد قرار ندهید . این کار نه تنها برای او ، بلکه برای شما نیز مناسب و برازنده و مفید

می توانید با استفاده از تجارب خود مطالب زیادی را که ناگفته مانده است کشف کنید و به این سطور بیفزایید .

همیشه با کودکان به نحوی رفتار کنید که با اشخاص صاحب عقیده و نظر رفتار می کنید . انجام دادن بعضی از امور را به مسئولیت خود آنان واگذارید و فرصتهایی را در اختیارشان قرار دهید تا لیاقت خود را نشان دهند و به پذیرفتن مسئولیت تشویق شوند . به جای آنها کاری را انجام ندهید مگر در موارد ضروری .

هرگز کودکی را مورد نوازش قرار ندهید . ولی پیوسته او را دوست بدارید . ابـراز ناشکیبایی در برابر کودک موجب تبااهی شخصیت و منانت او می شود . او باید از علاقه و محبت شما نسبت به خود مطلع باشد ولی نباید فرصتی برای سوء استفاده از آن به دست آورد . به یادش اعمال نیک که انجام می دهد تشویقش کنید و در مقابل رفتار ناپسند تنبیه .

در فعالیت های دسته جمعی کلاس فرد فرد کودکان را شرکت دهید . زیرا از این راه است که می توان حس همکاری اجتماعی و اشتراک مساعی را در او بیدار کرد .

بیشتر از آنکه انتقاد کنید او را مورد تشویق قرار دهید و بسیار دقت کنید که انتقادتان بجا و با نظر مثبت باشد . انتقاد بيمورد باعث یاس و سستی او می شود . مطمئن باشید که کودک از حضور در کلاس و

نیست .

هرگز به اتکاء احساسات خود در باره رفتار ناپسند کودک قضاوت و اظهار نظر نکنید و تنها از نقطه نظر شخصی به بررسی موضوع نپردازید. قبل از دقت در خود عمل در پی پیدا کردن عامل وانگیزه آن باشید. پیش از محکوم کردن کودک به او فرصت دهید تا در باره علت اقدامش توضیح بدهد. در مواقعی که عصبانی و برآشفته هستید اقدام به عملی نکنید. پیش از نگرستن به جوانب امر منتظر شوید تا خشمتان فرو نشیند.

به کودک بفهمانید که برقراری مناسبات پاک و برادرانه مابین افراد یک کلاس امری طبیعی و ضروری است و انتظار شما این است که رفتار آنان با یکدیگر کاملاً "دوستانه و صمیمانه باشد و در این راه آنان را راهنمایی و کمک کنید .

همان توجه و احترام و ادبی را که از جانب کودک انتظار دارید . خودتان نسبت به او مبذول دارید . منتظر نباشید که ادای سلام قبلاً "از طرف او انجام گیرد . تقدم در سلام وظیفه کسی است که ابتداء دیگری را می بیند . بعضی از معلمین فکرمی کنند که سلام کردن به شاگردان و یا به اشخاص کوچکتر از خود باعث کسر شأن می شود . البته این فکر درست نیست . بزرگی واقعی در طرز رفتار بزرگان نسبت به زیردستان و کوچکتران نمایان می شود .

وقتی که کودک سرگرم کار و فعالیت خویش است از ایجاد مزاحمت خودداری کنید . اجازه دهید تا خود او احساس بی میلی و خستگی کند و کارش را ترک گوید . دخالت و مزاحمت در فعالیت وی مانع آن می شود که به تمرکز فکرات کند .

کودک را در برابر عقایدش آزاد بگذارید و مانع اقدامات او نشوید ، تا بیباید و دلیر بار آید . به او فرصت دهید تا خود از امکانات فعالیت هایش در محیطی که زندگی می کند آگاه شود . به او اجازه دهید تا از نزدیک اشیاء را مشاهده و بررسی کند و سئوال هایش را در این مورد با شکیبائی پاسخ گوئید . او را وادار به صحبت کنید .

تعلیم کودک موقعی بهتر و کاملتر انجام می‌گیرد که او در حال کار و فعالیت باشد .
 ممکن است روزی در کلاسی به جای معلمی دیگر گماشته شوید و او از آن گونه معلمان بوده است که عقیده دارند مطلقاً " در کلاس باید خودمختار بود و اراده خود را تحمیل کرد . بدیهی است که شما در غیبت او وارد کلاس می‌شوید و از چگونگی رفتار و روش تدریسش مستقیماً آگاهی ندارید ، ولی با مشاهده وضع شاگردان تا حدودی می‌توانید نظری درباره نحوه کار آن معلم به دست آورید . اگر مدیریت او توأم با خشونت و تندخویی بوده است شاگردان کلاس را مشاهده می‌کنید که تنها در حضور شما به انجام تکالیف و وظایف خویش می‌کوشند و به محض کم‌اعتنائی و عدم توجه شما دست از کار می‌کشند و به جنجال و شیطنت می‌پردازند و از غفلت کوتاه شما استفاده می‌کنند و به آزار یکدیگر

می‌پردازند . اگر شما نیز سختگیر باشید و با آنان بادرشتخویی رفتار کنید در این حال واکنشهایی را مشاهده خواهید کرد . اگر معلم سابق از آنهایی بوده است که به انضباط کلاس توجه و اهمیت زیاد قائل نیستند ، مسلم است که سطح اخلاق شاگردان پایین است و دانش آموزان خود را مقید به مراعات نظم کلاس نمی‌بینند سستی و رکود بر روحیه‌شان مستولی است صحبت کردن و سر و صدا به راه انداختن برایشان کاری عادی خواهد بود .

اگر خواهان برقراری نظم و ترتیب و موفقیت در تعلیم و تربیت هستید باید از امر کردن و دستور دادن خودداری ورزید و به کودکان بفهمانید که با وجود اینکه با ملایمت و خوشخویی با آنان رفتار می‌کنید ممکن است به همان ترتیب هم تندخو و سختگیر باشید .

قدر دانی از مجاهدت تو ای مسلح ملی از
 وظایف اسلامی ، انسانی است . « امام خمینی